

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Praha 1, Josefská 7

Josefská 7, 118 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600 004 597

Termín konání orientační inspekce: 25. – 29. listopad 2002

Čj.:	010 1086/02-5008
Signatura:	oa1dw504

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Gymnázium, Praha 1, Josefská 7 je příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1 na základě Zřizovací listiny ze dne 2. června 2002. V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 27 268/01-21 ze dne 20. listopadu 2001 škola realizuje tento studijní obor:

1. 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia: 8 roků

Škola sídlí (spolu se ZŠ Josefská 7) na základě nájemní smlouvy v budově, která je majetkem městské části Praha 1.

V letošním školním roce studuje ve škole 439 žáků v 16 třídách, povolená kapacita dle výše uvedeného rozhodnutí je 440.

Nadstandardem školy je program péče o nadané děti se specifickými poruchami učení (SPU) schválený MŠMT. Škola spolupracuje s teoretickými pracovišti i jednotlivci zabývajícími se touto problematikou. Žáci se SPU jsou na základě přijímacího řízení integrováni do běžných tříd.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo v oboru 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné (osmileté studium) zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání v níže uvedených předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávání v níže uvedených předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech a skupinách předmětů: český jazyk a literatura, občanská výchova a základy společenských věd, biologie, matematika a fyzika
- ❖ efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům za období 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje pouze na pedagogické pracovníky dle předmětu inspekce.

Sledované předměty (český jazyk a literatura, občanská výchova a základy společenských věd, biologie, matematika a fyzika) vyučují učitelé, z nichž někteří mají část úvazku na ZŠ (cca třetina učitelů). V celkově stabilizovaném sboru jsou učitelé s mnohaletými pedagogickými zkušenostmi (převážně však na jiném typu školy – ZŠ), mírnou početní převahu mají však učitelé mladší, s kratší praxí (např. v biologii tři učitelky cca 3 roky), což se projevilo jejich menší pedagogickou erudicí (např. metodické vedení výuky). Všichni však mají velký zájem o problematiku výuky a snahu pracovat na svém dalším vzdělávání. Z celkového počtu učitelů sledovaných předmětů (24) jich 18 splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro

výuku v nižším i vyšším stupni gymnázia. V letošním školním roce nejsou ve škole začínající učitelé, přesto v některých předmětových komisích dochází k předávání zkušeností starších učitelů mladším, zejména v metodické oblasti. Funkci výchovného poradce vykonává od září letošního roku zkušená učitelka, zatím bez kvalifikačního studia (dokončuje příslušné doktorandské studium). Tato skutečnost neovlivňuje kvalitu její práce, pravidelně se účastní odborných seminářů, vzdělávacích aktivit a spolupracuje s PedF UK.

Společenskovědní předměty (český jazyk a literatura, občanská výchova, základy společenských věd) vyučuje 12 učitelů, z nichž jedna učitelka nesplňuje podmínku odborné způsobilosti pro základy společenských věd (ZSV), jedna odbornost pro občanskou výchovu (OV) a jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ZSV. Vysoký počet vyučujících je způsoben tím, že většina učitelů výše uvedených předmětů má větší část úvazku v jiných předmětech. Matematiku vyučuje devět učitelů, osm splňuje předepsané požadavky na odbornou i pedagogickou způsobilost (jeden učitel – školy I. cyklu - studuje příslušnou VŠ). Fyziku učí pět učitelů, tři splňují předepsané podmínky, jeden učitel je absolventem MFF UK s odborným vzděláním a jeden má aprobaci na I. cyklus a studuje na MFF UK. Biologii vyučují tři plně kvalifikované učitelky.

Ve škole existují předmětové komise, jejich deklarovaná činnost jako poradních orgánů ředitelky školy je velmi dobrá. Systém a efektivita práce vzhledem k výuce jednotlivých předmětů jsou však rozdílné. Koncepční pojetí bylo zaznamenáno v oblasti koordinovaného rozvržení učiva do jednotlivých ročníků a v pravidelných návrzích na doplňování materiálního zázemí. Předložené zápisy ze schůzek komisí svědčí spíše o jejich formálním charakteru, protože vzhledem k velikosti školy probíhá mezi učiteli každodenní kontakt a vše se řeší operativně. Vedení školy s nově přichozími učiteli konzultuje odbornou problematiku a věnuje jim zvýšenou pozornost častějšími hospitacemi, preferuje také osobní kontakt.

Kontrolní systém vychází z interního dokumentu Plán kontrol a hospitací, ve kterém jsou (podle přidělených kompetencí členům vedení) popsány mechanismy kontroly např. pedagogické dokumentace, plnění učebního plánu; hospitační činnost (zdůrazněno sledování výuky i v suplovaných hodinách, volitelných předmětech), práce se žáky s SPU atd. Pro učitele jsou závazné měsíční plány, které obsahují konkrétní úkoly s termíny kontroly, operativně jsou organizovány provozní porady. Shrnující hodnocení je prováděno na pedagogických radách, v případě zjištěných nedostatků je uplatňován osobní pohovor a následná kontrola. Zpětná vazba z kontrolní činnosti je využívána při úpravách tematických plánů, při systému následných hospitací, při plánování zkvalitnění materiálního vybavení. Předložené hospitační zápisy vypovídají o velmi časté a kvalitně prováděné hospitační činnosti. Rozbory hospitovaných hodin v rámci inspekce prováděly ředitelka školy a její zástupkyně odborně s přesným vymezením pozitiv a případných rezerv výuky.

Škola je organizačně sloučena pod jedním vedením – ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy pro ZŠ, druhá pro G (učí na obou typech školy). Řídí se vnitřními dokumenty, které jsou oddělené pro G a ZŠ a vytvářejí tak dobrý rámec pro celkové řízení (Anotace plánu školy 2002/2003 – přílohy: časový rozpis akcí, organizační schéma školy atd.; Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků; povinnosti učitele a další). Organizační řád zahrnuje všechny oblasti života školy a vymezuje kompetence ředitelky školy a vedoucích pracovníků. Předložené dokumenty svědčí o promyšlené organizační struktuře, včetně předmětových komisí a pedagogické rady (dle zápisů se zabývá převážně organizačními záležitostmi a výsledky vzdělávání), které jsou důležitými poradními orgány ředitelky školy. Nově přepracovaný vnitřní řád školy je vyvážený a upravuje práva i povinnosti žáků.

Vnitřní informační systém je funkční, zahrnuje měsíční plány a další standardní předávání informací („kniha“, nástěnky, osobní kontakt atd.). Žáci jsou informováni třídními učiteli,

školním rozhlasem, nástěnkami, kdykoli mohou jednat s učiteli i vedením školy, případně výchovným poradcem. Každý učitel má vypsane pravidelné konzultační hodiny. Rodiče získávají informace prostřednictvím žákovských knížek - nižší stupeň gymnázia, ve vyšším jsou v případě problémů kontaktováni ve čtvrtletí dopisem. Třídní schůzky se konají třikrát ročně, kromě toho mohou rodiče kdykoli navštívit školu osobně. Školou vydávaný Informační list seznamuje veřejnost s personálním složením pedagogického sboru, s činností Klubu „Malostraňák“, s termíny dnů otevřených dveří, přijímacích zkoušek, třídních schůzek atd. Bohatá je veřejná činnost školy, při které prezentuje své výsledky: internetové stránky, články v novinách, účast v soutěžích, pořádání vánočních koncertů, happeningy s vlastním programem, vernisáž výstavy „Na této planetě už zůstanu“ aj. Gymnázium je fakultní školou, vedle výchovy budoucích učitelů spolupracuje s VŠ i v oblasti práce se žáky se specifickými poruchami učení, v této oblasti je v kontaktu i s dalšími subjekty – pedagogická poradna, Dyscentrum.

Personální podmínky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má vzhledem k umístění v centru staré Prahy a ke stáří historické budovy (z roku 1884) výrazně limitující prostorové možnosti. Přesto se ředitelka školy v rámci možností snaží o vylepšení materiálního zázemí. Ve škole došlo od doby konání inspekce v roce 1997 ke zlepšení podmínek s maximálním využitím omezených kapacit. V suterénním prostoru byly vybudovány nové šatny a 2 nové třídy, na dvoře 2 menší hřiště s umělým povrchem (využití pro tělesnou výchovu a rekreační účely). Dále byly nově vybaveny 2 učebny výpočetní techniky, proběhla rekonstrukce odborné učebny fyziky a laboratoře chemie atd. Na celkovém příjemném interiéru a atmosféře školy se významnou mírou podílejí výtvarné práce žáků na chodbách. Výuka předmětů probíhá v dostatečně prostorných třídách, vybavených novým školním nábytkem. Učitelé mají k dispozici sborovnu a několik kabinetů. Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré (rozvrh hodin, přestávky atd.). Sociální zařízení je převážně po rekonstrukci a je plně vyhovující. Výuka biologie probíhá většinou v odborné učebně (zároveň kmenová třída) se zabudovanou didaktickou technikou, s názorným nástěnným obrazovým materiálem a s učebními pomůckami ve vitrínách. Zde jsou uskutečňována všechna laboratorní cvičení. Kabinet biologie je vybaven běžnými učebními pomůckami (ukázky živých a neživých přírodnin, kvalitní mikroskopy, odborná literatura a další). Z didaktické techniky je ve škole celkově k dispozici 12 televizí, 10 meotarů, videa, snímávací kamera a dataprojektor (EIKI – visual system presenter). V některých zhlédnutých hodinách byla uvedena didaktická technika účelně využita (např. biologie). Pro výuku společenskovedních předmětů jsou využívány kmenové učebny, některé z nich jsou svým vybavením zaměřeny k výuce humanitních předmětů. Žáci mají v hodinách k dispozici učebnice, písemné materiály, odbornou a krásnou literaturu a didaktickou techniku. V současné době je postupně budována odborná knihovna, zatím jsou knihy umístěny v kabinetech učitelů. Žákovská knihovna ve škole není, literatura pro děti a mládež je umístěna ve školním klubu v Mostecké ulici (využívají především žáci nižšího stupně gymnázia), beletrie pro dospělé je umístěna v učebnách školy (evidence je vedena centrálně v PC). Pro výuku OV a ZSV je odborná literatura a videotéka v příslušném kabinetu. Pomůcky na matematiku jsou na běžné úrovni (modely těles, folie na zpětný projektor, rýsovací náčiní, tabulky). Pro výuku fyziky slouží dvě odborné učebny (po rekonstrukci) s didaktickou technikou a s učebními pomůckami, v jedné je proveden rozvod elektrického

proudu do lavic. Mezi učebnami je přípravná pokusů a kabinet učitelů, kde jsou další učební pomůcky. Učitelé mají k dispozici též soubory pokusů s užitím počítače - ISES a videotéku. Odborná literatura slouží jak učitelům, tak i žákům. Materiálně-technické podmínky pro výuku jsou na velmi dobré úrovni. V učebnách jsou nástěnky s odbornou tematikou.

Žáci jsou na výuku vybaveni základními školními potřebami (nižší ročníky gymnázia) a učebnicemi (schválenými MŠMT). Ve všech ročnících běžně v hodinách (až na výjimky) pracují s doporučenými učebnicemi. Celkové vybavení odborných učeben a tříd je v množství i kvalitě (didaktická technika), které umožňují plnit rozsah učebních osnov sledovaných předmětů.

Předsedové předmětových komisí na začátku školního roku předkládají požadavky na doplnění učebních pomůcek a dalšího vybavení. Materiální vybavení zakoupené v rámci limitovaných finančních zdrojů v minulém školním roce, podle hospitačních záznamů vedení školy, učitelé pravidelně používali (učebnice, didaktická technika a další). Systém kontroly využívání materiálních zdrojů ředitelkou školy spočívá v namátkovém zjišťování použití didaktické techniky, učebních pomůcek atd. v rámci hospitací.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v uvedených předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny, i přes objektivní potíže, jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE STUDIJNÍM OBORU 79-41-K/801 – OSMILETÉ DENNÍ STUDIUM

Realizace vzdělávacích programů

Realizace vzdělávacího programu je v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 27 268/01-21 ze dne 20. listopadu 2001).

Učební plán školy vychází z generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním cyklem schváleným MŠMT čj. 20 594/99-22 ze dne 5. května 1999. Změny byly ředitelkou školy provedeny pouze ve využití disponibilních hodin posílením dotace některých předmětů (cizí jazyk, matematika, výtvarná výchova, laboratorní cvičení). V septimě a oktávě si žáci vybírají z dostatečně široké nabídky 22 volitelných předmětů (realizace 10). Týdenní časové dotace předmětů v rozvrhu hodin jednotlivých tříd jsou dodrženy a jsou kompatibilní s učebním plánem, výuka je v souladu s učebními osnovami MŠMT.

Kontrolovaná povinná pedagogická dokumentace je vedena pečlivě, průkazným způsobem, v souladu s platnou legislativou (třídní výkazy jsou počítačově zpracovány – paralelně jsou vytvářeny listinné kopie dokumentů – každé pololetí souhrnné tabulky hodnocení prospěchu a chování třídy atd.). Vedení školy připravuje v současné době v předstihu dokumentaci k maturitním zkouškám.

Ředitelka školy má vypracován dokument „Plán kontroly a hospitací“ a jedním z bodů je sledování učebních plánů a osnov. Kontrola jejich plnění je prováděna standardním způsobem (hospitační činností a pravidelně sledováním povinné dokumentace). Výsledky proběhlých kontrol jsou vedením školy analyzovány při individuálním projednávání s učiteli, těmi jsou přijatá opatření plně akceptována a realizována. Stejně tak jsou podrobně rozebrány výsledky srovnávacích písemných zkoušek (ČJL a MAT) a tzv. malé maturitní zkoušky (viz dále). Kontrolní činnost není pouze formální, opatření jsou sledována a vyhodnocována.

Pedagogické koncepční záměry, jak vyplývá z dílčích materiálů, dokumentů a z přímého pozorování inspekce, směřují k tomu poskytnout žákům kvalitní vzdělání i výchovu a připravovat je systematicky ke studiu na vysokých školách (v letošním školním roce se budou konat první maturitní zkoušky).

Sledovaná oblast realizace vzdělávacího programu je v souladu s učebními dokumenty a předpisy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině společenskovedních předmětů (český jazyk a literatura, občanská výchova, základy společenských věd)

Předměty vyučuje dvanáct učitelů, u třech nejsou splněny některé podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což nemělo vliv na kvalitu sledované výuky. Charakteristickým znakem personálního zajištění výuky těchto předmětů je celkově nízký věkový průměr vyučujících, z čehož sice vyplývají menší zkušenosti, na druhé straně mají vysoce pozitivní zájem o učitelské povolání, odbornost a jsou ochotni akceptovat připomínky a pracovat na svém dalším profesním růstu.

Motivace se odvíjí zejména od osobního příkladu učitelů. V jednotlivých hodinách bylo v úvodu vždy provedeno seznámení s obsahem a cílem hodiny, průběžné ověřování pochopení učiva bylo v několika hodinách výborné, v části výuky zcela chybělo. V českém jazyce byly často použity soutěživé prvky, v občanské výchově byla zdůrazňována souvislost učiva s životní praxí. Klasifikace ve sledované výuce byla maximálně objektivní, frekvence známek je vysoká.

Tematické plány zahrnují veškerý obsah osnov, také rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je optimální. Problémy se občas vyskytují v časovém plnění těchto plánů, na čemž se vedle praxe studentů VŠ podílejí v letošním školním roce i povodně, ještě v průběhu inspekce však byla ČŠI předložena operativní opatření. Bezprostřední příprava na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá jak po stránce metodické, tak materiální. Připravovaná maturitní témata k ústní zkoušce obsahují veškeré učivo podle standardu vzdělávání, v jazykové složce českého jazyka a literatury je v menší míře zastoupena stylistika. V oblasti nadstandardních aktivit se škola účastní jazykových a literárních soutěží, pravidelné školní výtvarné vernisáže zároveň doprovázejí literární práce na stejné téma, funguje Klub mladého diváka, navíc škola spolupracuje s Divadlem v Dlouhé.

V hodinách literatury a základů společenských věd se projevila menší variabilita metod, často byly příliš výkladové, což se odrazilo v dominující úloze učitelů, následná snaha zapojit žáky při frontálním vyučování tak měla menší efekt. Využití různých metod a častá změna činnosti se více projevila v hodinách jazykových – práce ve dvojicích, ve skupinách – s tím souvisela větší možnost sebereflexe i kooperace. V literatuře byly často používány texty, většinou však byl k dispozici pouze učitel či deklamujícímu žákovi, čímž byla ztížena možnost optimálního rozboru. Menší počet žáků v dělených hodinách byl využit ke zvýšení efektivity i k individuálnímu přístupu. Systematická je práce s domácími úkoly, referáty a seminárními pracemi. Zhlédnutý seminář základů společenských věd plně poskytoval nadstandard učiva, v části literárního semináře bylo suplováno učivo běžné výuky. Ve sledovaných hodinách byli plně zohledněni žáci se specifickými poruchami učení – delší čas na písemný test, možnost využití průsvitky při práci s učebnicí.

Veškerá výuka probíhala v přátelské interakci, větší prostor pro vyjadřování žáků byl vytvářen v OV a hodinách jazyka. U mladších vyučujících byl zaznamenán menší pohyb po třídě (kontaktní jednání) a převažující komunikace s aktivními žáky. Psychohygienické podmínky byly až na výjimky velmi dobré, k tomu přispěly i učebny zaměřené k předmětům a cit učitelů pro aktuální stav třídy.

Materiální podpora výuky spočívala ve využívání učebnic, literárních textů, odborné i krásné literatury, didaktická technika ve sledované výuce nebyla použita. Výbornou úroveň měly zápisy na tabuli, které plnily funkci názornosti i přehlednosti.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině společenskovědních předmětů (český jazyk a literatura, občanská výchova, základy společenských věd) jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Předmět vyučuje devět učitelů. Aprobované zkušené učitelky efektivně stimulovaly žáky k aktivitě, dynamicky měnily metody a formy práce, což se projevilo ve výborné úrovni výuky. U učitelů s kratší dobou praxe se projevily menší pedagogické zkušenosti hlavně v metodickém vedení výuky, někteří z nich se ale dopouštěli i věcných chyb. Neúplná kvalifikovanost učitele se nepříznivě projevila v malé náročnosti na žáky maturitního ročníku a ve stereotypnosti zadávaných úkolů.

Žáci byli v převážné části výuky průběžně motivováni pozitivním hodnocením nebo pochvalou za práci v hodině. Někteří učitelé dokázali vhodnou volbou příkladů udržet jejich zájem o výuku. Způsoby a pravidla hodnocení žáci znají (zkoušení orientační, ústní, písemné, práce v hodině). Předložené písemné práce žáků byly objektivně ohodnocené. Každé pololetí jsou zadávány srovnávací písemné práce, které jsou analyzovány a vyvozeny z nich závěry. V testech Kalibro se škola umístila do třetí desítky škol v ČR. Žáci se dle zájmu účastní matematických soutěží (MO, Klokán, Pythagoriáda, Pikomat).

Probírané učivo bylo v souladu se zpracovanými tematickými plány učitelů podle platných učebních plánů a učebních osnov. Všechny ročníky nižšího gymnázia a septima mají jednu hodinu rozdělenou na cvičení, což umožňuje učitelům intenzivněji se věnovat žákům. Žáci oktávy mají v nabídce volitelných předmětů matematický seminář, který má prohlubující a rozšiřující charakter a je též systematickým shrnutím učiva a doplňkem při přípravě k maturitě. Bezprostřední příprava učitelů s delší praxí byla promyšlená, u některých učitelů s kratší praxí byla zaměřena spíše na věcnou stránku výuky, méně na volbu metod a forem.

Struktura sledované výuky odpovídala věku žáků a stanovené výukové cíle byly většinou splněny. Na začátku sledovaných hodin probíhalo orientační opakování převážně frontálně se zapojením žáků (v některých hodinách s vhodně využitou didaktickou technikou), občas formou skupinové práce, případně písemnou formou (s využitím namnožených materiálů). Výklad nového učiva byl srozumitelný a až na některé výjimky odborně správný. Žáci byli aktivizujícími otázkami a motivačními příklady vedeni k pochopení nových pojmů, vztahů a postupů řešení. Následné procvičování formou frontální nebo samostatné práce žáků učitelé kontrolovali a doplňovali, případně žákům individuálně radili. Respektovali jejich osobnost a vytvářeli jim prostor k diskusi a vyjadřování vlastního názoru. Pravidelně zadávané domácí úkoly následně kontrolovali. Střídání různých forem a metod práce, vyhledávání optimálního řešení při alternativních postupech, funkční využití didaktické techniky, příklady blízké zkušenostem žáků, přehledné záznamy, systematickosti a vysoký podíl aktivního učení charakterizovaly výuku zkušených učitelů. V menší části sledovaných hodin stereotypní vedení výuky žáky příliš nestimulovalo k aktivní činnosti, případně chyběla zpětná vazba a důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Mezi učiteli a žáky je přátelský a partnerský vztah, tempo práce žáků bylo rozdílné v závislosti na osobnosti jednotlivých učitelů a jejich schopnosti optimálně organizovat výuku.

Ve sledovaných hodinách byly účelně využívány pracovní materiály se soubory příkladů, učebnic a sbírek úloh. Žáci mají možnost využívat individuální konzultace učitelů.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Předmět vyučuje pět učitelů, tři zkušené učitelky s plnou kvalifikací a dva učitelé s odbornou způsobilostí. Chybějící pedagogická způsobilost učitelů se ve sledované výuce nijak nepříznivě neprojevila.

Žáci byli učiteli systematicky motivováni uváděním jevů známých z běžného života a jejich vysvětlováním z hlediska fyzikální podstaty, často byly využívány jejich osobní zkušenosti. Ke zvýšení zájmu o předmět slouží i soutěže (např. Fyzikální kalendář, Fyzikální showman, Klobouk kouzelníka Pokustona). Při orientačním zkoušení bylo využito pochvaly i pozitivního hodnocení znalostí. Ústní zkoušení ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno, písemné prověrky byly ohodnoceny objektivně.

Výuka fyziky probíhá podle tematických plánů v souladu s platným učebním plánem a učebními osnovami (včetně zařazených laboratorních cvičení). Ředitelka školy využila disponibilní hodiny a zavedla navíc v sekundě, kvintě a sextě 1 hodinu laboratorních cvičení. Rozložení učiva do jednotlivých ročníků je nevyvážené, některým tématům klasické fyziky je věnováno poměrně více času na úkor moderní fyziky. Učitelé vzájemně spolupracují při přípravě demonstračních pokusů a laboratorních prací a mají zpracovanou obsáhlou kartotéku pokusů. Pro oktávy je zaveden volitelný předmět přírodovědný seminář, jehož jednou částí je výběrová fyzika. Bezprostřední příprava učitelů na fyziku byla zaměřena nejen na odbornou stránku učiva, ale i na maximální využití demonstračních pokusů a didaktické techniky.

V úvodu sledovaných hodin probíhalo orientační opakování. V některých bylo zopakováno učivo nejen teoreticky, ale byly připomenuty pokusy z minulých hodin, případně znovu předvedeny nebo znázorněny s využitím didaktické techniky. Žáci řešili i problémové úlohy a zdůvodňovali je. Výklad nového učiva byl na velmi dobré úrovni, věcně správný a respektoval jejich věk. Nedílnou součástí byl demonstrační pokus, používání didaktické techniky, stále zapojování žáků uváděním jevů a problémů z praxe. Učivo bylo odvozováno na základě aplikací předchozího učiva, řízených úvah i experimentálního ověření (v jedné hodině experimenty učitelka jen řídila a prováděli je žáci). Názornost výuky byla na výborné úrovni, učivo systematicky utříděné, učitelé žáky stále aktivizovali a zadávali jim zajímavé problémové úkoly, přesto jich byla řada pasivní a nepředvedla větší znalosti. Laboratorní cvičení měla jasně strukturované zadání pro jednotlivé skupiny s požadavkem zdůvodnění naměřených výsledků. Při práci žáci využívali matematicko-fyzikální tabulky, pracovali samostatně a se zájmem. Kvalita výuky byla přibližně shodná na obou stupních gymnázia.

Výuka probíhala v odborných učebnách odpovídajícím tempem, psychohygienické zásady byly dodrženy.

Ve sledovaných hodinách bylo plně využito materiální zázemí. Byly provedeny demonstrační pokusy, funkčně využíván zpětný projektor, video, provedeny pokusy s užitím počítače a na nižším stupni gymnázia též využity namnožené pracovní listy a učebnice.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu biologie

Předmět vyučují tři mladé učitelky splňující kvalifikační předpoklady, velkým entuziasmem a snahou nahrazují nedostatek praktických zkušeností s výukou. Zpracované tematické plány, které zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky, byly zpracovány v souladu s učebními osnovami, včetně volitelného maturitního semináře z biologie (v oktávě) a předepsaných laboratorních cvičení. Výuka předmětu byla posílena v rámci disponibilních

hodin v sekundě, kvintě a sextě o 1 hodinu laboratorních cvičení (spolu s fyzikou a chemií). Učitelky připravily témata pro ústní maturitní zkoušku z biologie (včetně doprovodných materiálů), která zahrnují v základním rozsahu učivo platných osnov. Organizují pro žáky školní kola biologické olympiády (kategorie A, B). Zájem žáků o probírané učivo a aktivity v hodinách byly přibližně vyrovnané (jak v nižším, tak i vyšším stupni gymnázia).

Učitelky žáky průběžně motivovaly vhodným použitím audiovizuální techniky, diskusí o problematice, výjimečně zařazením skupinové práce a samostatným zpracováním zadaných úkolů. K prověřování znalostí žáků sloužily běžné formy písemných testů a orientační opakování, správnost a výsledky byly okamžitě vyhodnocovány.

Plánování a příprava hospitovaných hodin byly svědomité vzhledem ke vzdělávacím cílům, věku a možnostem žáků (ve vyšším stupni byly výjimečně rezervy v menším množství a náročnosti probíraného učiva). V průběhu vyučování byla zřejmá snaha učitelek o vhodný výběr učiva a metod.

Organizační pokyny učitelek byly jasné a srozumitelné, stejně tak výklad učiva, který byl většinou metodicky dobře strukturovaný a odborně na velmi dobré úrovni. V úvodu vyučovacích hodin probíhalo výše popsané opakování (výjimečně zbytečně dlouhé), případně referáty žáků. Výklad nového učiva plynule navazoval na předchozí. Prostor pro zapojení žáků byl většinou vytvářen, nicméně nebyl jimi vždy využíván. Převládá frontální způsob výuky spojený s vtažením žáků do probírané problematiky, občas bylo použito skupinové vyučování, při kterém výrazně stoupl jejich zájem a aktivní zapojení. Často byli vedeni k vyvozování závěrů na základě praktických příkladů z praxe. Někteří z nich měli velmi dobrou schopnost formulovat a vyjadřovat své názory a celkově velmi dobře komunikovat, jiní se spokojili s heslovitými odpověďmi. Žáci sami si pořizují poznámky do sešitů. V některých hodinách byla funkčně použita didaktická technika (dataprojektor, video) a pracovalo se s učebnicemi. Při laboratorních cvičeních žáci prokazovali velmi dobré pracovní návyky a dovednosti, podíleli se na shrnování nových poznatků. Protokol si opisovali do sešitů z tabule, nákresy prováděli na základě vlastního pozorování. Učitelka pravidelně obcházela a kontrolovala jednotlivá stanoviště, žákům byl dán prostor pro dotazy. Rezervy byly ve využití dostatečného časového prostoru pro opakování souvisejícího teoretického učiva. Velmi dobrou úroveň měl volitelný seminář, který u vybraných témat rozšiřuje učivo biologie. Žáci projevovali zájem, samostatně analyzovali problémy, spojovali a zpracovávali informace a kladli dotazy.

Materiální podmínky pro biologii ve sledovaných hodinách umožnily vhodně a účelně využít didaktickou techniku a odborné učebnice, v menší míře běžné učební pomůcky. V laboratorních cvičeních byl k dispozici dostatečný počet mikroskopů a demonstračních pomůcek, které umožnily žákům vlastní pozorování a vyvozování závěrů.

Učitelky vedly žáky k pochopení příčinných souvislostí, rezervy byly v aplikaci mezipředmětových vztahů. Nedochovalo k negativním projevům chování. V hodinách i laboratorních cvičeních panovala celkově příznivá atmosféra, svědčící o vstřícném a demokratickém přístupu učitelek k žákům.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu biologie jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Zjišťování výsledků vzdělávání se provádí běžnými nástroji - hodnocením a klasifikací v jednotlivých předmětech (ústní zkoušení, písemné testy, domácí úkoly a další). V občanské výchově jsou sledovány výsledky nejen podle znalostí, ale i podle celkového osobnostního

utváření žáků, ve vyšším stupni v základech společenských věd je již více zohledňována úroveň přijímání informací, jejich propojování a aplikace na životní praxi. V českém jazyce a literatuře jsou hlavním evaluačním nástrojem srovnávací písemné práce (k porovnávání výsledků vzdělávání v jednotlivých třídách a paralelních ročnících), tzv. malé maturity v kvartě (z ČJL, MAT, BIO, OV atd.). Jejich podrobnou analýzou (včetně příčin slabších výkonů) se zabývají jednotlivé předmětové komise i vedení školy. Pro žáky se SPU jsou vypracována specifická kritéria hodnocení srovnávacích prací i další klasifikace.

Významnou formou evaluace školy budou v tomto školním roce 2002/2003 první maturitní zkoušky a pak úspěšnost absolventů při přijetí na VŠ. Vedením školy je bedlivě sledována účast a výsledky žáků v různých soutěžích (olympiády atd.).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy včetně realizace vzdělávacích programů jsou ve sledovaných předmětech celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Závazné limity regulace zaměstnanosti, tj. limit finančních prostředků na platy, limit finančních prostředků na ostatní platby za provedenou práci a limit počtu zaměstnanců nebyly ve sledovaném období překročeny.

Zúčtování přidělených prostředků ze státního rozpočtu proběhlo ve sledovaném období v termínu podle platné legislativy a na základě pokynu Magistrátu hlavního města Prahy, vycházejícího z metodiky rozpisu rozpočtu MŠMT ČR.

Státní prostředky byly použity v souladu s jejich přidělením a nevyčerpané finanční prostředky řádně odvedeny na účet MHMP.

Výroční zpráva o hospodaření splňuje obsahově požadavky platných právních předpisů a má vypovídací schopnost o hospodaření školy s přidělenými finančními prostředky a o zdrojích, ze kterých byla v kontrolovaném období financována.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům za období 2001 byly využity efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 2. června 2002 (zastupitelstvo hl. m. Praha)
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 27 268/01-21 ze dne 20. listopadu 2001
3. Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
 - třídní výkazy, třídní knihy škol. rok 2002/2003, protokoly o komisionálních zkouškách – školní rok 2001/2002, protokol o přijímacím řízení – školní rok 2002/2003
 - personální dokumentace pedagogických pracovníků vybraných podle předmětu inspekce

- vnitřní řád školy (školní řád), záznamy z pedagogických rad – školní rok 2002/2003, rozvrh hodin – školní rok 2002/2003
- 4. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2001/2002; Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
- 5. Učební plán – gymnázium – 2002/2003 (podle GUP), učební osnovy MŠMT
- 6. Interní dokumentace školy: Anotace plánu školy – 2002/2003; časový rozpis akcí; plán výchovného poradce; Plán kontroly a hospitací; zápisy z předmětových komisí; Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků; povinnosti učitele; organizační schéma školy; Organizační řád Gymnázia Praha 1, Josefská 7; „Informační list“, rozpis laboratorních cvičení (BI, F, CH); rozbor výsledků malé maturitní zkoušky
- 7. Jmenování do funkce ředitelky gymnázia čj. 24983/97-60 ze dne 30. června 1997 (účinnost od 1. srpna 1997); Potvrzení MHMP ve funkci (ředitelky školy) ze dne 27. srpna 2001 čj.: SKU-08/746/2001
- 8. Inspekční zpráva čj. 665b/97/R-Kně (signatura: aa1dr201) ze dne 29. října 1997
- 9. Výkaz Škol (MŠMT) V 7–01 o gymnáziu podle stavu k 30. září 2001
- 10. Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení II za rok 2001 ze dne 29. listopadu 2001
- 11. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 12/2001 (Úč OÚPO 4-02)
- 12. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2001
- 13. Rozbor nákladů za hospodářskou a hlavní činnost v období 12/2001 ze dne 22. ledna 2002; Rozbor hospodaření za rok 2001 - nevyčerpané prostředky státního rozpočtu
- 14. Plnění mzdových prostředků za rok 2001 ze dne 23. ledna 2002
- 15. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2001 ze dne 30. ledna 2002; Finanční vypořádání FKSP ze dne 30. ledna 2002
- 16. Kniha účetnictví pro období 13/2001 ze dne 25. února 2002; Kniha faktur za rok 2001; Pokladní kniha za rok 2001
- 17. Stanovisko MHMP k finančnímu vypořádání a roční účetní závěrce za rok 2001 čj. ROZ 3-39/2002 ze dne 4. března 2002
- 18. Vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2001 čj. ROZ 3-223/2002 ze dne 28. června 2002
- 19. Zásady o čerpání FKSP – vnitřní řád ze dne 3. ledna 2001; Vnitřní platový předpis ze dne 1. září 1996
- 20. Oběh účetních dokladů – vnitřní směrnice, platnost od 1. ledna 2002
- 21. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr pro školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou ve sledované oblasti velmi dobré. Složení pedagogického sboru je stabilizované, výuka je pozitivně ovlivněna jak učiteli s dlouholetou praxí, tak i mladšími, kteří sice mají menší zkušenosti, ale většinou pracují s velkým západem a nasazením. Nesplnění požadovaných kvalifikačních předpokladů u některých učitelů se projevilo výjimečně např. v menší variabilitě metod práce. Běžnou součástí funkčního organizačního chodu školy je dobrá koordinace práce jednotlivých úseků a důsledná kontrolní činnost.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledované oblasti celkově velmi dobré (v rámci limitujících prostorových možností) a umožňují naplňovat vzdělávací program školy. Ve sledované výuce byla účelně používána jak didaktická technika, tak i odborné texty a učebnice.

Výuka sledovaných předmětů je v souladu s platnými učebními dokumenty. Zodpovědná příprava se v hodinách projevovala v metodických postupech, vedoucích k většímu zapojení žáků, týmové práci, rozvoji vědomostí žáků, někde převažoval klasický frontální způsob. Ve výuce byli respektováni a zohledňováni integrovaní žáci se SPU (český jazyk a literatura). Učitelé mají přirozenou autoritu, je vytvořeno komunikativní prostředí. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně sledovány (tzv. malé maturity, srovnávací testy), podrobně analyzovány a vedení školy pak následně dotváří koncepční řešení. Ředitelce školy se velmi dobře daří skloubit náročnou a složitou práci, jakou je oddělené řízené základní školy a gymnázia.

Příznivé klima ve škole, řada soutěží a činností, kterými se škola pozitivně prezentuje na veřejnosti (Klub mladých diváků, výtvarné a další projekty, volnočasové aktivity atd.), vytvářejí velmi dobré předpoklady pro další tradice školy.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období vynaloženy vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům efektivně. V kontrolovaném období a ve sledované oblasti nebylo zjištěno nehospodárné čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Od poslední inspekce, která ve škole proběhla v termínu 20. října a 22. října 1997 (signatura: aa1dr201, čj. 665b/97/R-Kně) a byla zaměřena pouze na řízení školy, došlo k výrazným pozitivním změnám zejména v oblasti materiálně-technických podmínek, dále ke zkvalitnění a stabilizaci pedagogického sboru, oddělení činnosti základní školy od gymnázia a udržení vysoké kvality práce vedení školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
Členové týmu	PaedDr. Vladimír Tenčl	Tenčl v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Mgr. Marie Knížová
Ing. František Soudil

V Praze dne 16. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 12. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
PaedDr. Daniela Paková – ředitelka školy	Paková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: MHMP odbor školství, Novodvorská 1010,P4	2. ledna 2003	06/03-5008
Zřizovatel: Hl. m. Praha	2. ledna 2003	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány